

**Ne felejtse el, hogy a vázlatot és a fogalmakat, évszámokat
bele kell írni a füzetbe!**

Vázlat

Megtelepedés

1). A magyarság megtelepedése törzsenként történhetett.

Sok középkori település nevében megőrződtek a törzsek elnevezései.

Ezek a település nevek bizonyítják a törzsek szállásterületének a helyét.

(Kápolnásnyék, Hajmáskér, Dunakeszi, Békásmegyer, Pilisborosjenő, Balassagyarmat).

Az Árpádok törzse központi helyet foglalt el.

A törzsek a szállásterületüket **gyepűvel választották el egymástól.**

Kalandozások

2). A magyarság a honfoglalás korában nomád életmódot folytatott, főleg juhokat és lovakat tenyésztettek.

A földművelés alig játszott szerepet a gazdálkodásukban.

Az év nagy részében állataikkal a legelőket járták.

Ezekből viszont **a Kárpát – medencében** a vándorlás korábbi állomásaihoz képest jóval **kevesebb állt rendelkezésre.**

A magyarság már a honfoglalás előtt is indított katonai vállalkozásokat.

Kalandozásoknak azonban a **899 és 970 közötti zsákmányszerző hadjáratokat nevezzük.**

Ezek leginkább nyugat és dél felé irányultak. Elődeink még az Atlanti - óceánig is eljutottak!

A jellegzetes könnyűlovas harcmodor és fegyverzet (íj, nyíl, szablya) óriási riadalmat váltott ki a megtámadott népekből.

3). A magyarok törzsenként indultak egyre távolabbi rabló hadjárataikra.

A hadjáratok sikerének oka, hogy ebben az időben Európában **feudális anarchia uralkodott.**

A támadók ezt kihasználták.

Miután **I. Ottó** német – római császár erős központi hatalmat hozott létre a hadjáratok sikertelenebbek lettek.

A fejlettebb lovagi harcmodor is érvényesülni kezdett a magyarok könnyű lovasságával szemben.

A kalandozások következményei

4). A törzsi vezetők és az egyszerű katonák nem egyformán részesültek a zsákmányból, így megnőtt közöttük a vagyoni különbség.

Ezzel egy időben a törzsfők körül megerősödött a katonai kíséret.

A törzsenként folytatott portyák arra is utalnak, hogy a fejedelmi hatalom meggyengült.

A kalandozások korának végén **955**-től (ekkor szenvedték el a magyarok legsúlyosabb vereséget **Augsburgnál**) a hagyomány szerint Árpád unokája, **Taksony** volt a **fejedelem**.

Fogalmak – Évszámok

gyepű – a törzsek szállásterületét elválasztó mesterséges védvonal;

899 – 970 – a kalandozó, zsákmányszerző hadjáratok időszaka;
72 ilyen hadjáratról tudunk, melyet 30%-ban déli, 70%-ban nyugati irányban indítottak a támadó törzsek.

feudális anarchia – Nyugat-Európában a X. században meggyengült a központi királyi hatalom;
ez az „összevisszaság” nagyban elősegítette azt, hogy magyarok sikereket érhettek el a fejlettebb lovagi harcmóddal szemben.

I. /Nagy/ Ottó – Német-római császár, aki felszámolta a feudális anarchiát és erős központi hatalmat alakított ki.

933 – a magyarok első nagyobb veresége Merseburgnál.

955 – az augsburgi nagy vereség, amely a kalandozóhadjáratok végét is jelentette.